

**«ԹՄ ԱՈՒԴԻՏ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**2016Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Բովանդակություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և չբաշխված շահույթների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ	6

‘000 դրամ

	Ծանոթ.	31/12/16	31/12/15
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	4	35,207	38,061
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	104	104
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		35,311	38,165
Պաշարներ	6	3,214	12,673
Կանխավճար ծառայությունների համար		73	424
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	3.6	11,524	34,188
Կանխավճար շահութահարկի գծով	11	1,139	3,375
Դրամական միջոցներ	7	-	9
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		173	100
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		16,123	50,769
Ընդամենը ակտիվներ		51,434	88,934
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական կապիտալ	8	5,000	5,000
Չբաշխված շահույթ	8	2,817	15,953
Պահուստային կապիտալ	8	761	761
Ընդամենը սեփական կապիտալ		8,578	21,714
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	13	3,751	3,745
Վարկեր և փոխառություններ	9	-	13,980
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		3,751	17,725
Վարկեր և փոխառություններ	9	12,307	1,706
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10	20,463	28,980
Կանխավճար ծառայությունների համար		3,226	16,907
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով		3,061	1,713
պարտավորություն			
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ		48	189
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		39,105	49,495
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		51,434	88,934

Թ. Մուսիսյան
 Գլխավոր տնօրեն

*«ԹՄ Աուդիտ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և ջրաշխված շահույթների մասին հաշվետվություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար*

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Հասույթ	12	96,591	141,488
Վաճառքի ինքնարժեք		(70,764)	(95,899)
Համախառն շահույթ		25,827	45,589
Վարչական ծախսեր		(13,569)	(19,242)
Իրացման ծախսեր		(59)	(109)
Այլ եկամուտներ (ծախսեր)		(5,390)	(5,536)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		6,809	20,702
Ֆինանսական ծախսեր	9	(3,478)	(3,496)
Փոխարժեքային տարբերություններից շահույթ		-	427
Շահույթը մինչև հարկումը		3,331	17,633
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(2,467)	(3,494)
Տարվա շահույթ		864	14,139
Չբաշխված շահույթ տարվա սկզբի դրությամբ		15,953	39,814
Շահաբաժին	8	(14,000)	(38,000)
Չբաշխված շահույթ տարվա վերջի դրությամբ		2,817	15,953

Թ.Մուլսիսյան
Գլխավոր տնօրեն

*«ԹՄ Աուդիտ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար*

<i>ՎՊՊ դրամ</i>	<u>Ծանոթ.</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Տարվա շահույթ		864	14,139
<i>Ոչ դրամական եկամտի և ծախսի ճշգրտումներ</i>			
Ֆինանսական ծախսեր	9	3,478	3,496
Շահութահարկի գծով ծախս (եկամուտ)	13	6	(1,287)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա	4,5	7,067	8,715
Այլ ճշգրտումներ		-	(708)
<i>Փոփոխություններ գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում</i>			
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերից		25,251	13,597
Պաշարներից		9,459	(12,613)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերից		(7,169)	(421)
Այլ ընթացիկ ակտիվներից և պարտավորություններից		(13,895)	13,419
Գործառնական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր		<u>25,061</u>	<u>38,337</u>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումից		(4,213)	(360)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր		<u>(4,213)</u>	<u>(360)</u>
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Վարկերի և փոխառությունների ստացումից		23,880	20,205
Վարկերի և փոխառությունների մարումից		(28,290)	(15,108)
Տոկոսային ծախսերից		(2,447)	(5,126)
Շահաբաժնի վճարումից		(14,000)	(38,000)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր		<u>(20,857)</u>	<u>(38,029)</u>
Դրամական միջոցների զուտ աճ (նվազում)		<u>(9)</u>	<u>(52)</u>
Դրամական միջոցներ տարվա սկզբի դրությամբ		<u>9</u>	<u>61</u>
Դրամական միջոցներ տարվա վերջի դրությամբ		<u>-</u>	<u>9</u>

Թ. Մովսիսյան
Գլխավոր տնօրեն

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Ընկերության նկարագիրը և գործունեությունը

«ԹՄ Աուդիտ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) աուդիտորական, խորհրդատվական կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է 1997թ.: Նույն տարում ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից տրվել է աուդիտորական գործունեության իրականացման լիցենզիա:

Ընկերությունը չունի դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններ:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակները՝

- աուդիտորական ծառայություն,
- հաշվապահության վարում,
- հաշվապահական և հարկային խորհրդատվություն:

Աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2016թ. 12 և 2015թ. 22 անձ է:

Ընկերության հասցեն է՝ ք.Երևան, Պ.Սևակի 8:

1.2. Կորպորատիվ կառուցվածքը

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք: Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրվել են խորհուրդ և վերստուգիչ: Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է գլխավոր տնօրենը:

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ին

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Փոքր և միջին կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ) համապատասխան:

2.2. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիր

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և չբաշխված շահույթների մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Տարվա ընթացքում սեփական կապիտալի փոփոխությունները առաջացել են միայն շահույթից (վնասից) ու շահաբաժինների վճարումից: Ընկերությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով անուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից.

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ժամանակաշրջանի (հաշվետու տարվա) ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային գեղջերը և արտոնությունները հանվում են:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվների սկզբնական արժեքը (ինքնարժեքը)՝ հանած մնացորդային արժեքը, դրանց գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում բաշխելու միջոցով՝ կիրառելով գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկման համար կիրառվում են հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝ շենքեր՝ 2տոկոս, մեքենաներ-սարքավորումներ՝ 20տոկոս, տրանսպորտային միջոցներ՝ 10տոկոս, արտադրատնտեսական գույք՝ 20տոկոս, փոքրարժեք (մինչև 50 հազար դրամ արժողությամբ) հիմնական միջոցներ՝ 100 տոկոս, այլ հիմնական միջոցներ՝ 20տոկոս: Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, որ տեղի են ունեցել մաշվածության հաշվարկման դրույքաչափերի, ակտիվի օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի նշանակալի փոփոխություններ, ապա այդ ակտիվի մաշվածությունը վերանայվում է առաջընթաց կերպով՝ նոր ակնկալիքներն արտացոլելու նպատակով:

Հիմնական միջոցնի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ այն օտարվում է, կամ ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվներ են ձեռքբերված համակարգչային ծրագրերը և լիցենզիան, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամրտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Դրանք ամորտիզացվում են իրենց գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը: Մնացորդային արժեքը գնահատվել է զրո: Համակարգչային ծրագրերի օգտակար ծառայությունը երեք տարի է, իսկ լիցենզիայինը՝ լիցենզիայի գործողության ժամկետը: Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, որ տեղի են ունեցել ամորտիզացիայի հաշվարկման դրույքաչափերի, ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի նշանակալի փոփոխություններ, ապա ամորտիզացիան վերանայվում է առաջընթաց կերպով՝ նոր ակնկալիքներն արտացոլելու նպատակով:

3.4 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և վաճառքի գնից՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ կիրառելով «Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» (ՖԻՖՈ) մեթոդը:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են ընկերությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են: Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտա-

դրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

3.5 Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հիմնական միջոցները, ոչ նյութական ակտիվները և ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումը վերլուծվում են՝ որոշելու համար արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, որ այդ ակտիվներն ունեցել են արժեզրկումից կորուստ: Եթե կա հնարավոր արժեզրկման որևէ հայտանիշ, ապա ցանկացած ազդեցության ենթարկված ակտիվի (կամ համապատասխան ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է և համեմատվում դրա հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե ակտիվի գնահատված փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա գնահատված փոխհատուցվող գումարը և արժեզրկումից կորուստն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Նմանապես, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է պաշարների արժեզրկված լինելը՝ պաշարի յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ համանման հոդվածների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գնի՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելու միջոցով: Եթե պաշարի հոդվածը (կամ համանման հոդվածների խումբը) արժեզրկվել է, դրա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը հետագայում հակադարձվում է, ակտիվի (կամ կապակցված ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված գնահատականը (պաշարների դեպքում, վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումներ), սակայն ոչ ավելի, քան այն գումարը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ տարիներին ակտիվի (կապակցված ակտիվների խմբի) գծով ոչ մի արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

3.6 Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հիմնական վաճառքները կատարվում են վճարման սովորական պայմանների հիմունքով, և դեբիտորական պարտքերը տոկոսակիր չեն: Երբ պարտքը հետաձգվում է վճարման սովորական պայմաններով նախատեսված ժամկետներից, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքները վերլուծվում են՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ գումարները փոխհատուցելի չեն: Եթե գումարները փոխհատուցելի չեն, արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Արտարժույթով արտահայտված առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերահաշվարկվում են դրամով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարժեքային օգուտները կամ վնասները ներառվում են այլ եկամտում կամ այլ ծախսերում:

3.7 Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը վճարման սովորական պայմանների հիմունքով պարտականություններ են և տոկոսակիր չեն:

3.8 Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները՝

- ժամկետային ավանդներ,
- ստացված վարկեր և փոխառություններ:

Ամորտիզացված արժեքը չափվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, երբ տեղին է, ավելի կարճ ժամանակաշրջանի համար, գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները ճշգրտորեն զեղչում է մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ

տոկոսադրույքը որոշվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի համաձայն՝

ա) ֆինանսական ակտիվի (պարտավորության) ամորտիզացված արժեքը ապագա դրամական մուտքերի (վճարումների) ներկա արժեքն է՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

բ) ժամանակաշրջանի տոկոսային ծախսը (եկամուտը) հավասար է ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆինանսական պարտավորության (ակտիվի) հաշվեկշռային արժեքի և ժամանակաշրջանի արդյունավետ տոկոսադրույքի արտադրյալին:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Ընկերությունը գնահատում է դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ վաղաժամկետ վճարման, գնման կամ համանման օպցիոններ) և այն հայտնի պարտքային կորուստները, որոնք Ընկերությունը կրել է, սակայն այն չպետք է հաշվի առնի դեռևս չկրած ապագա պարտքային հնարավոր կորուստները:

3.9 Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը:

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը:

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրի աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Երբ պայմանագրի արդյունքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել, ապա Ընկերությունը ճանաչում է հասույթը միայն պայմանագրի փաստացի կրած այն ծախսումների չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն և ծախսումները որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվել են:

Ապրանքների (արտադրանքի) վաճառքից հասույթը ճանաչվում է, երբ ապրանքները առաքվում են և սեփականության իրավունքը փոխանցվում է:

3.10 Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Որպես վարձակալ, Ընկերությունը գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչում է որպես ծախս կամ ծախսում գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

3.11 Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Ընկերությունը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

3.12 Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք. և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Ձեռչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ձեռչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

3.13 Փոխառության ծախսումներ

Բոլոր փոխառության ծախսումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որի ընթացքում դրանք կատարվել են:

3.14 Ֆունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

ա) արժույթը՝

-որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են). և

-այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները.

բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

3.15 Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժութային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>ՀՀ դրամ</i>
1 ԱՄՆ դոլար	483.94	483.75
1 Եվրո	512.20	528.69

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը:

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են, բացառությամբ՝

- Դրամային հոդվածի հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք կազմում են արտերկրյա ստորաբաժանումում հաշվետու կազմակերպության կատարած գուտ ներդրման մի մասը, կոնկրետ իրավիճակից ելնելով, ճանաչվում են Ընկերության առանձին ֆինանսական հաշվետվությունների կամ արտերկրյա ստորաբաժանման անհատական ֆինանսական հաշվետվությունների շահույթում կամ վնասում: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, երբ արտերկրյա ստորաբաժանումը դուստր կազմակերպություն է, այդպիսի փոխարժեքային տարբերությունները սկզբնապես ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և սեփական կապիտալից վերադասակարգվում են որպես գուտ ներդրման օտարումից շահույթ կամ վնաս:

3.16 Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսը ներկայացնում է վճարման ենթակա ընթացիկ հարկի և հետաձգված հարկի հանրագումարը:

Վճարման ենթակա ընթացիկ հարկը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ակտիվների և պարտավորությունների ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված հաշվեկշռային արժեքների և դրանց համապատասխան հարկային բազաների միջև տարբերությունների գծով (ժամանակավոր տարբերություններ): Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք ակնկալվում է, որ ապագայում կավելացնեն հարկվող շահույթը: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք ակնկալվում է, որ ապագայում կնվազեցնեն հարկվող շահույթը, ինչպես նաև՝ ցանկացած չօգտագործված հարկային կորուստների կամ չօգտագործած հարկային զեղչերի գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները չափվում են ամենաբարձր

գումարով, որը, ընթացիկ կամ գնահատված ապագա հարկվող շահույթի հիման վրա, ավելի շատ հավանական է, քան՝ ոչ, որ կփոխհատուցվի:

Հետաձգված հարկային ակտիվների գուտ հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճշգրտվում է ապագա հարկվող շահույթների ընթացիկ գնահատականն արտացոլելու նպատակով: Ցանկացած ճշգրտում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում են, որ կկիրառվեն այն ժամանակաշրջանների հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) նկատմամբ, որոնց ընթացքում ակնկալվում է, որ հետաձգված հարկային ակտիվը կիրացվի կամ հետաձգված հարկային պարտավորությունը կմարվի կիրառելով այն հարկային դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին:

3.17 Սխալներ

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց, բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը՝ դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

3.18 Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

3.19 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը պետք է փոփոխի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որևէ ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում կազմակերպության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի

**«ԹՄ Աուդիտ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին:

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

3.20 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

4. Հիմնական միջոցներ

<i>Օ00 դրամ</i>	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատնտեսական գույք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք (ինքնարժեք)				
31 դեկտեմբեր 2015թ.	3,721	55,553	11,488	70,762
Ձեռք բերում	-	-	3,963	3,963
Դուրս գրում	(343)	-	(2,081)	(2,424)
31 դեկտեմբեր 2016թ.	3,378	55,553	13,370	72,301
Կուտակված մաշվածություն				
31 դեկտեմբեր 2015թ.	2,691	21,369	8,641	32,701
Տարեկան մաշվածություն	93	4,633	2,091	6,817
Դուրս գրում	(343)	-	(2,081)	(2,424)
31 դեկտեմբեր 2016թ.	2,441	26,002	8,651	37,094
Հաշվեկշռային արժեք				
31 դեկտեմբեր 2015թ.	1,030	34,184	2,847	38,061
31 դեկտեմբեր 2016թ.	937	29,551	4,719	35,207

Մաշվածություն

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	6,817	8,465
• արտադրական նշանակության (վաճառքի ինքնարժեք)	5,794	7,195
• վարչական նշանակության (վարչական ծախսեր)	1,023	1,270

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>Օ00 դրամ</i>	Համակարգչային ծրագիր	Լիցենզիա	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք (ինքնարժեք)			
31 դեկտեմբեր 2015թ.	118	104	222
Ավելացում	-	250	250
Դուրս գրում		(250)	(250)
31 դեկտեմբեր 2016թ.	118	250	222
Կուտակված ամորտիզացիա			
31 դեկտեմբեր 2015թ.	118	-	118
Տարեկան ամորտիզացիա		250	250
Դուրս գրում		(250)	(250)
31 դեկտեմբեր 2016թ.			
Հաշվեկշռային արժեք			
31 դեկտեմբեր 2015թ.	-	104	104
31 դեկտեմբեր 2016թ.	-	104	104

1997թ ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից Ընկերությանը տրվել է աուդիտորական գործունեության իրականացման լիցենզիա: Լիցենզիան անժամկետ է: Յուրաքանչյուր տարվա համար վճարվում է պետական տուրք 250 հազար դրամ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան ներառված է Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և չբաշխված շահույթի մասին հաշվետվության «Վաճառքի ինքնարժեք» հոդվածում:

Ոչ նյութական ակտիվների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ և ձեռք բերման պայմանագրային պարտավորություններ չկան:

6. Պաշարներ

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	3,214	12,673
• անավարտ ծառայություն	2,730	11,875
• մասնագիտական գիրք	346	627

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 3,997 հազար դրամ: Որպես պարտավորությունների երաշխիք գրավադրված պաշարներ չկան:

7. Դրամական միջոցներ

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	-	9
• կանխիկ՝ արժույթով	-	9

8. Մեփական կապիտալ

Մեփական կապիտալը (գուտ ակտիվները) ձևավորվել է կանոնադրական կապիտալից (թողարկված և տեղաբաշխված (վճարված) կապիտալ), չբաշխված շահույթից (վնասից)՝ ներառյալ հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) ֆինանսական արդյունքը և շահաբաժնի կանխավճարը, պահուստային կապիտալից (հիմնադրամից):

Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը կազմվել է բաժնետերերի ձեռք բերած հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի անվանական արժեքից: Յուրաքանչյուր հասարակ (սովորական) բաժնետոմս տալիս է իր սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը միևնույն իրավունքներ:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 5,000,000 (հինգ միլիոն) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 5 հատ սովորական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 1,000,000 դրամ: Ընկերության կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնեմասերը տեղաբաշխված են և վճարված: Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

Զբաղիված շահույթ

Ընկերությունն իրավունք ունի տարեկան մեկ անգամ իրականացնել իր շահույթի բաշխում բաժնետերերի միջև: Շահույթի բաշխման մասին որոշումն ընդունվում է ընդհանուր ժողովի կողմից: Բաշխման ենթակա շահույթը բաշխվում է ընկերության բաժնետերերի միջև՝ ըստ ընկերության կանոնադրական կապիտալում նրանց բաժնեմասերի չափերի:

2016թ-ին հայտարարվել է 14,000 հազար դրամ շահաբաժին և 2015թ-ին՝ 38,000 հազար դրամ:

Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունում ստեղծվում է պահուստային կապիտալ (հիմնադրամ)՝ ոչ պակաս կանոնադրական կապիտալի 15 տոկոսից: Եթե պահուստային կապիտալը կազմում է կանոնադրությամբ սահմանված չափից ավելի փոքր մեծություն, ապա հատկացումներն այդ կապիտալին կատարվում են շահույթից՝ առնվազն 5 տոկոսի չափով, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից:

Պահուստային կապիտալն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային կապիտալը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

Ընկերությունը, կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ստեղծել է պահուստային կապիտալ, որը կազմում է 761 հազար դրամ: Հաշվետու տարում պահուստային կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

9. Վարկեր և փոխառություններ

Տարեվերջի դրությամբ առկա 12,307 հազար դրամ ֆինանսական պարտավորությունից 3,500 հազար դրամը 17% տարեկան տոկոսադրույքով է, 6,813 հազար դրամը՝ 13%, մնացածը՝ անտոկոս: Տոկոսային ծախսերը կազմել է 3,478 հազար դրամ: Ֆինանսական պարտավորությունների գծով չեն եղել պայմանների կամ մարման ժամկետների խախտումներ: Գրավադրումներ և սահմանափակումներ չկան:

10. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>‘000 դրամ</i>	Մնացորդ 31.12.2016թ	Մնացորդ 31.12.2015թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	20,463	28,980
• գործառնական վարձակալության գծով	20,205	28,781

Ընկերությունը գործառնական վարձակալությամբ վարձում է գրասենյակային տարածք և մարդատար ավտոմեքենաներ: Վարձակալության միջին ժամկետը երեք տարի է՝ նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում հաստատուն վարձավճարով: Հաշվետու տարում որպես ծախս է ճանաչվել 20,205 հազար դրամ վարձավճար:

11. Շահութահարկի գծով պարտավորություն (կանխավճար)

<i>‘000 դրամ</i>						
Մնացորդ	Մնացորդ			Մնացորդ		
01.01.2015թ.	Հաշվեգրում	Վճարում	31.12.2015թ.	Հաշվեգրում	Վճարում	31.12.2016թ.
2,594	4,781	10,750	(3,375)	2,461	225	(1,139)

12. Հասույթ

<i>‘000 դրամ</i>	2016	2015
Ընդամենը, այդ թվում՝	96,591	141,488
• աուդիտորական ծառայություններից մատուցումից	44,756	49,373

13. Շահութահարկի գծով ծախս

<i>‘000 դրամ</i>	2016	2015
Ընդամենը, այդ թվում՝	(2,467)	(3,494)
• ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(2,461)	(4,781)
• հետաձգված հարկի գծով ծախս (եկամուտ)	(6)	1,287

Ընթացիկ հարկի գծով սեփական կապիտալին դեբետագրված կամ կրեդիտագրված հոդվածներ չկան: Չկան հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում), որը վերաբերում է հաշվետու տարում ճանաչված արտասովոր հոդվածներին:

Միլիոն դրամ

Հարկի գործող միջին դրույքի և

հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

	2016	2015
Հարկի կիրառվող դրույք	20%	20%
Շահույթը մինչև հարկումը	3,331	17,633
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ/այլ	8,974	6,272
Հարկվող շահույթը	12,305	23,905
Հարկ	2,461	4,781
Հարկի գործող միջին դրույքը	73.9%	27.1%

Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

2016թ.

Միլիոն դրամ

	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Հարկվող ժամանակավոր տարբերություն
Հիմնական միջոցներ	35,207	16,452	18,755
Ընդամենը			18,755
Հարկի դրույքը			20%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն			3,751

2015թ.

Միլիոն դրամ

	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Հարկվող ժամանակավոր տարբերություն
Հիմնական միջոցներ	38,061	23,530	14,531
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	34,188	29,994	4,194
Ընդամենը			18,725
Հարկի դրույքը			20%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն			3,745

«Հիմնական միջոցներ» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է հիմնական միջոցի միավորի՝ ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետների կիրառումից: «Առևտրական դեբիտորական պարտքեր» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստի (անհավաքագրելիություն) տարբեր գնահատումներից (կարգավորումներից):

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

14. Կապակցված կողմերի բացահայտում

Կապակցված կողմերի փոխհարաբերությունների բնույթը

- Թաթուլ Մովսիսյան՝ Ընկերության բաժնետեր (80 տոկոս) և գլխավոր տնօրեն,
- «Թամագ» ՓԲԸ՝ 100 տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում Ընկերության 100 տոկոս բաժնետերերը՝ Թաթուլ Մովսիսյանը (80 տոկոս) և Սոֆյա Գրիգորյանը (20 տոկոս):

**«ԹՄ Աուդիտ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Գործարքներ	Ծանոթ.	Գումար '000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2016թ	Մնացորդ 31.12.2015թ
Վերահսկող կողմի գծով`				
• ստացված վարձակալություն	10	14,625	14,625	23,380
• ստացված ֆին. պարտավորություն` անտոկոս	9	10,947	237	250
• ստացված ֆին. պարտավորություն` տոկոսով	9	-	3,500	13,980
• ֆին. պարտավորություն գծով տոկոսային ծախս	9	1,757	1,757	726

Պայմանագրային պարտավորությունների խախտումներ տեղի չեն ունեցել:

Հանգուցային կառավարչական անձնակազմին (2 անձ) հաշվարկված աշխատավարձը կազմել է 21,036 հազար դրամ` 2016թ. և 20,672 հազար դրամ` 2015թ: Այլ հատուցումներ չեն եղել:

19. Հաշվետու տարվանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու տարվանից (31.12.2016թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (14.03.2017թ.) ընկած ժամանակահատվածում:

20. Ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատում

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար 2017թ. մարտի 14-ին` գլխավոր տնօրեն Թաթուլ Մովսիսյանի կողմից:

Թ.Մովսիսյան
Գլխավոր տնօրեն